ROMANIAN-RUSSIAN RELATIONS IN THE IMMEDIATE HISTORY OR ON THE PUBLIC TREND SPECIFIC TO THE BILATERAL DIMENSION

Miruna Mădălina TRANDAFIR
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureş

Abstract : Aligned to the conviction that the Romanian-Russian bilateral dimension has always had a particular and unusual halo within the international relations repertoire and has been distinguished by a wide range of colours, in the present paper we have undertaken the bold endeavour to examine the Romanian-Russian immediate decor?, thus attempting to illustrate the manner in which the Romanian-Russian bilateral constellation on the section of immediate or recent history has evolved. Thus, by appealing to diachronic usage, we aim to reveal the main referential moments, characteristic to the immediate history of the Romanian-Russian rapports, paying an increased attention to the 2001-2004 episode, relevant through the process registered in the bilateral dimension, due to a relatively propitious frame, predisposed towards an incipient recovery and normalization of the rapports. Synthetically, the desideratum of the paper has in view a thorough radiography of the manner in which the Romanian-Russian relationship has been re-conceptualized and remodeled in its immediate horizon, aiming to reveal the subtlety of a complex and fascinating bilateral register, in which the aspirations and initiatives of the protagonists are presently still radically opposed.

Keywords: Romanian-Russian bilateral relations, public trend, immediate history, burdening historical legacy, syncopated dimension

Indiscutabil şi neîndoielnic, dacă este unanim recunoscut aspectul conform căruia sub zodia perioadei comuniste, cadrul bilateral româno-sovietic a suferit mutaţii considerabile şi spectaculoase, pendulând între un repertoriu de maximă joncţiune şi un registru vizibil contondent, este tot atât de adevărat că sub faldurile istoriei imediate, registrul raporturilor bilaterale româno-ruse nu a comportat o cromatică diferită. De facto, pe tronsonul istoriei imediate, parcursul bilateral a învederat cu evidenţă perenele momente de flux şi reflux caracteristice zodiei bilaterale. Aşa se face practic că dacă cu prilejul schimbărilor din Decembrie 1989 -formatul în baza căruia a fost reconfigurată dimensiunea raporturilor bilaterale a fost subsumat iniţial dialecticii inerentelor şi necesarelor corecţii tributare registrului bilateral-, odată cu desfăşurarea unor evenimente cu implicaţii majore asupra registrului bilateral (destrămarea Pactului de la Varşovia şi puciul de la Moscova), zodia raporturilor bilaterale a cunoscut situaţia unui vizibil impas. Vorbim aşadar de o primă perioadă (perioada postdecembristă) cu prilejul căreia s-a acţionat asiduu în vederea cristalizării unui cadru eminamente distinct de abordare a raporturilor bilaterale, respectiv a unui cadru la nivelul căruia să primeze filozofia unor raporturi normale şi firesti între România şi Uniunea Sovietică. De altminteri, în cadrul acestei strategii de inerente corecţii tributară spectrului bilateral, strategie care pleda pentru restaurarea şi restabilirea unui modus vivendi în plan bilateral dar şi pentru estomparea până la dispariţie a remanenţelor specifice

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

vechiului regim s-a înscris, atât politica demarajului, politică caracterizată printr-o dinamică excepțională a contactelor stabilite la nivelul celor două țări în 1990, cât și tentativa de reconfigurare a fizionomiei juridice a raporturilor bilaterale, tentativă care în cele din urmă a fost, însă sortită eșecului. Altfel spus, cele două inițiative (politica repornirii mecanismului bilateral şi inițiativa materializării unui nou tratat bilateral), iniţiative de altfel reprezentative pentru epopeea de început aferentă dimensiunii relațiilor bilaterale au fost consubstanţiale periodei în care interesul fundamental a fost în mod evident acela de a se acționa în temeiul reconsiderării raporturilor bilaterale pe alte fundamente și implicit pe un set distinct de elemente prin intermediul cărora relațiile să se poată exprima într-o cheie eminamente pragmatică, dar și în conformitate cu respectarea interesului reciproc al celor două țări.

Totuși, această dialectică preliminară în temeiul căreia s-a acționat în vederea reconsiderării şi revederii tipului de relații care existau la momentul respectiv între cele două țări, nu a putut face abstracție de dimensiunea anumitor episoade care, de altfel s-au dovedit a fi adevărate momente de cumpănă pentru zodia raporturilor bilaterale, dar şi cele mai dificile examene de surmontat în plan bilateral. Astfel, evenimente precum ,,destrămarea Pactului de la Varșovia”[1] și ,,puciul retrograd de la Moscova”[2], dincolo de faptul că au afectat în mod direct statul român, nu au putut omite spectrul raporturilor bilaterale, amprentând de o manieră implacabilă evoluția ulterioară a itinerariului bilateral. De altfel, nici contextul prilejuit de dispariția de facto a Uniunii Sovietice şi preluarea principalelor prerogative de către Federația Rusă, nu a indus mutații spectaculoase la nivelul registrului bilateral. Cu toate că ar fi trebuit să reprezinte evenimentul nodal cu ocazia căruia dimensiunea raporturilor bilaterale româno-ruse urma să se înscrie pe aliniamentul inerentei normalități și evoluții politice, episodul prilejuit de decesul oficial al URSS s-a dovedit a fi exact contrariul, prăbușirea colosului sovietic generând astfel, ,,dincolo de contextul transplantării problemelor spinoase ale relaţiilor de vecinătate în raport cu statele succesoare, Ucraina şi Moldova” [3], un cvasivid de relații cu Rusia. În plus, nici măcar evenimentul prilejuit de afilierea statului român la structurile euro-atlantice nu a generat mutații de fond la nivelul toposului bilateral și

[1] Consecință directă a tuturor evenimentelor care i-au amprentat imparabil şi inconturnabil evoluția, Organizația Tratatului de la Varșovia, își înceta fizic existența la data de 31 martie 1991, la scurt timp după finalizarea reuniunii de la Budapesta.Dizolvarea, respectiv încetarea activității structurilor militare ale Tratatului de la Varșovia, se producea rapid, fără comentarii și regrete, potrivit deciziilor luate pe 25 februarie la Budapesta, în cadrul reuniunii Comitetului Politic Consultativ. Pentru informaţii suplimentare pe marginea acestui subiect se pot consulta următoarele surse: Corneliu Filip, *Tratatul de la Varşovia. Organizație politico-militară sub egida Moscovei*, Tîrgoviște, Cetatea de Scaun, 2006, pp.179-180; Idem, *Tratatul de la Varşovia în relațiile internaționale ale epocii sale 1955-1991*, Tîrgoviște, Cetatea de Scaun, 2007, p. 171; Petruţa Vătăman, ”Romanian positions in the Warsaw Pact since 1968 up to the abolition of the Organization”, In *Journal of European Studies and International Relations*, vol. II, nr.2, 2011, p.78,http://rseri.srpsec.ro/wp-content/uploads/2012/03/10-art6-Ph.Dc_.Petru%C5%A3aV%C4%83t%C4%83man-ROMANIAN.pdf.

[2] Pentru informații suplimentare pe marginea puciului de la Moscova vezi, Andrei Graciov, *Naufragiul lui Gorbaciov: adevărata istorie a destrămării URSS*, Bucureşti, Nemira, 1995, pp.264-265.

[3] Constantin Hlihor,”România şi vecinătatea sa după încheierea Războiului Rece” in *Analele Universităţii Creştine Dimitrie Cantemir*, Seria Istorie-Serie Nouă, an1, nr.1, 2010, http://istorie.ucdc.ro/7.%20Revista%20PDF%20files/Analele%20UCDC%20Istorie%201%202010%20Pdf%20autori/20%20Hlihor.pdf, p.195.

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

nu a schimbat fundamental decorul relațiilor bilaterale. Din contră, în contextul în care a prevalat obiectivul recuplării statului român la constelația euro-atlantică, nu s-a mai manifestat vreo apetență deosebită pentru stabilirea unui dialog de substanță, compensatoriu între România și Federația Rusă. În plus, epopeea reinserției statului român pe coordonatele Europei instituționalizate a contribuit și la prefigurarea celor două interludii (interludiul clivajului și al glaciațiunii bilaterale) interludii care de altfel, au redat în maniera cea mai elocventă posibilă, adevărata stare de spirit care a caracterizat registrul bilateral la momentul respectiv. Astfel, dacă cu prilejul interludiului clivajului bilateral (1992-1996),zodia raporturilor bilaterale româno-ruse a fost caracterizată printr-o ruptură definitivă, ruptură întărită de divergențele de opinii existente la nivelul ambelor părți pe marginea unor aspecte problematice, cu ocazia interludiului glaciațiunii bilaterale (1997-2000), itinerariul raporturilor bilaterale româno-ruse a fost puternic grevat de voința deliberată a ambelor părți de a menține constelația raporturile bilaterale într-un asemenea climat completamente blocat și gripat.

Prin urmare și în atari condiții, se poate constata cu evidență că pentru alchimia jocului bilateral româno-rus, perioada anilor 1990-2000, ca și punct de pornire în panteonul noilor mecanisme articulate în dimensiunea bilaterală, a rămas o etapă relativ complicată dar și controversată pentru evoluția tandemului bilateral. Deși cu ocazia sa, în sanctuarul proceselor decizionale a prevalat nevoia explicită de a se conferi o nouă substanță și un suflu revigorant unor relații care de altminteri erau profund viciate de spectrul unui trecut remanent, nu s-au înregistrat totuși, avansuri notabile în sfera stabilizării raporturilor dintre România și Federația Rusia. Cu mici excepții, respectiv cu excepția interludiului convergenței bilaterale(1990-1991) - reprezentativ din perspectiva interesului manifestat în vederea intensificării contactelor în toate domeniile de interes reciproc (politic, economic, cultural), perioada anilor 1990-2000, se rearanjează și se reconfigurează în raport cu tarele perioadei comuniste, preluând și reluând corolarul problematic consubstanțial registrului bilateral. Cu toate că putea contribui indiscutabil, la conturarea unor corecții necesare în planul raporturilor bilaterale româno-ruse într-o asemenea manieră încât să genereze o schimbare de fond la nivelul registrului bilateral, perioada anilor 1990-2000, nu reușește să antreneze dar și să orienteze cursul bilateral pe direcția aspectată, respectiv pe direcția restabilirii unui climat armonios și reciproc avantajos la nivelul ambelor părți. Practic, și de-a lungul acestui interstițiu exponențial pentru zodia raporturilor bilaterale româno-ruse, balastul istoriei comune își pune amprenta într-o manieră inexorabilă asupra paradigmei de relaționare cristalizată în plan bilateral, obstrucționând orice demersuri favorabile antamate cu scopul normalizării raporturilor bilaterale. Altfel spus, și cu ocazia acestui interludiu referențial, portretistica raporturilor bilaterale româno-ruse se prezintă mai degrabă fragmentat decât liniar, evoluția registrului bilateral derulându-se într-o formulă sinuoasă și imprecisă, puține fiind semnalele veridice de conlucrare mutuală, contrastând în mod evident, perioadele perpetue de recul și suspensie.

Integral, bilanțul evenimențial consubstanțial tabloului bilateral specific perioadei anilor 1990-2000 nu este unul îmbucurător, logica raportării perpetue la trecut, concurând, în mod probatoriu, la sistarea oricăror demersuri constructive demarate în plan bilateral. În esență, și cu ocazia acestei perioade de inerentă reconstrucție și de estompare până la

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

dispariție a elementelor ideologice specifice cadrului bilateral, prevalează și se resimte într-o dialectică recurentă, o mefiență ambivalentă, subsumată unei istorii obsesive, grevată de lumini și umbre, responsabilă pentru cursul și evoluția raporturilor bilaterale.

Prin urmare, dacă este unanim recunoscut aspectul conform căruia perioada anilor 1990-2000, ca și intermezzo pregătitor, s-a proiectat și s-a calibrat sub faldurile unei pelicule împovărate de reminiscențele trecutului comun, este tot atât de adevărat, că perioada anilor 2001-2004, putea constitui perioada inaugurării unor noi direcții și strategii clare de acțiune în teatrul aranjamentelor bilaterale. De altminteri, perioada anilor 2001-2004, putea reprezenta perioadă reconsiderării dinamicii bilaterale și a redimensionării dialogului bilateral sub toate formele posibile, cu atât mai mult cu cât cu ocazia sa, atât România cât și Federația Rusă începeau să evolueze sub incidența unor coordonate interne și internaționale radical modificate, constelația raporturilor bilaterale româno-ruse recalibrându-se astfel în funcție de implicațiile unui mediu politico-diplomatic eminamente metamorfozat. Astfel, cel puțin din perspectiva schimbărilor care urmau să aibă loc cu prilejul acestei perioade, schimbări care de altminteri urmau să influențeze în mod direct evoluția cadrului bilateral, raporturile bilaterale româno-ruse aveau toate șansele de a cunoaște etapa unei abordări lipsite de complexe în spectrul bilateral dar și momentul inițierii unei autentice reconcilieri la nivelul celor două părți. Practic, contrar interludiului specific anilor 1990-2000, perioada anilor 2001-2004 putea contribui la reconfigurarea dimensiunii raporturilor bilaterale din perspectiva eliminării efectelor generate de haloul trecutului remanent dar și din perspectiva conceptualizării unei strategii adecvate manierei în care se prezentau raporturile bilaterale româno-ruse la momentul respectiv. Cu alte cuvinte, perioada anilor 2001-2004 se putea articula și construi în raport cu dinamica jocului bilateral pornind de la nevoia de a se elimina remanențele unei istorii grevate de lumini și umbre la nivelul registrului bilateral dar și de la necesitatea de a se materializa o strategie adaptată cadrului de interferență cristalizat în plan bilateral.

S-a realizat însă acest lucru? A reușit acest nou interludiu să inducă modificări de substanță la nivelul registrului bilateral?

În mod firesc, începând cu anul 2001, registrul raporturilor bilaterale româno-ruse a cunoscut o nouă etapă, etapa inițierii unui curs cu totul diferit aferent cadrului bilateral. O dovadă mai mult decât elocventă în acest sens a fost certificată de trendul pe care l-a înregistat parcursul bilateral încă din 2001 atât prin sporirea vizitelor la nivel înalt (în februarie și octombrie 2001 a avut loc vizita Ministrului de Externe Mircea Geoană la Moscova, în februarie 2002 a avut loc vizita premierului Adrian Năstase la Moscova, în martie 2003 a avut loc vizita de răspuns în România a președintelui Guvernului Rusiei, Mihail Kasianov, iar în mai 2003 a avut loc vizita în România a Ministrului de Externe al Rusiei, Igor Ivanov) cât și prin semnarea Tratatului politic de bază româno-rus. Practic, rezultatul final al celor mai anevoiase și îndelungate runde de dezbateri repurtate în privința mult așteptatului document internațional, s-a materializat în cele din urmă la data de "4 iulie 2003, când cele două părți contractuale, și-au acordat consimțământul în legătură cu semnarea Tratatului privind relațiile prietenești și de cooperare între România și Federația Rusă, prefațând bazele unei cooperări deschise și trainice în toate palierele de interes reciproc"[4]. Semnarea tratatului româno-rus a

[4] Cristian Matache, „E timpul să trecem la fapte", in *Cronica Română*, 5 iulie 2003, http://www.cronicaromana.ro/e-timpul-sa-trecem-la-fapte.html?sirc=relatiile,%20romano-ruse.

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

fost posibilă și datorită cadrului relativ propice, predispus spre o incipientă redresare și normalizare a raporturilor, debutul anului 2001, "consfințind o evoluție notabilă și un trend ascendent înregistrat în relația cu Federația Rusă"[5].

Din păcate însă, nici acest scurt interludiu referențial, meritoriu din anumite puncte de vedere, nu a putut minimiza balastul unui trecut bilateral convulsionat, marcat de traume, determinând o tergiversare precipitată a principalelor acțiuni cu potențial constructiv și pragmatic aflate în plin proces de derulare. Identică a fost și situația tratatului.

Consfințind eliberarea de prejudecățile remanente și emoțiile acumulate de-a lungul istoriei comune, tratatul politic de bază a fost perceput drept un gest politic și simbolic de natură să proiecteze o nouă calitate relațiilor bilaterale, conturând circumstanțele favorabile pentru dezvoltarea colaborării în multiple planuri de interes reciproc. Complementar, tratatul semnifica și închiderea unui capitol inert și static din trecut, anticipând deschiderea unei etape noi, dinamice, constructive, de eficiență și parteneriat, rodată pe noi coordonate politice, economice și sociale. „De altfel, întrega filozofie a documentului, ipostazia corolarul unor semnale politice pozitive adecvate dinamizării mecanismelor utilizate în plan bilateral"[6].

În conformitate cu standardele, normele și terminologia dreptului internațional, tratatul cuprindea, în baza a 18 articole punctuale, următoarele prevederi fundamentale:

„1). realizarea unei politici active, orientate spre viitor, de prietenie și colaborare, bazată pe egalitate, parteneriat, încredere și avantaj reciproc în toate domeniile, în conformitate cu pricipiile general recunoscute ale dreptului internațional înscrise în cele mai relevante documente internaționale.

2). angajamentul părților contractante de a soluționa pe calea negocierilor toate problemele din relațiile bilaterale, fundamentându-se juridic mecanismul de rezolvare a aspectelor încă nefinalizate din raporturile româno-ruse.

3). inadmisibilitatea folosirii forței sau a amenințării cu forța împotriva integrității teritoriale sau a independenței politice a celor două state, ori în alt mod contrar dreptului internațional, în acest sens preconizându-se angajamentul părților de a soluționa diferendele apărute în conformitate cu Carta ONU și cu documentele OSCE.

4).dreptul statelor de a fi libere să își aleagă sau să își schimbe angajamentele de securitate, inclusiv tratatele de alianță (confirmând, în mod neechivoc, faptul că partea rusă considera opțiunea euro-atlantică a României ca fiind un drept suveran inatacabil).

5). stimularea cooperării, atât în cadrul bilateral, cât și în cadrul regional și universal, fiind prevăzută, astfel, colaborarea în vederea dezarmării și a reducerii înarmărilor, în combaterea crimei organizate, în domenii precum, cel juridic, economic, științific, cultural, informațional și nu în ultimul rând în domeniul protecției mediului.

6). sprijinirea extinderii relațiilor economice și comerciale, inclusiv în domeniul energetic, al combustibililor și al materiilor prime, al transporturilor, bancar și agricol.

---

[5] Iulia Moțoc, Șerban Filip Cioculescu, *Manual de Analiză a Politicii Externe*, Iași, Ed. Polirom, 2010, p.66.

[6] Iulian Badea, „Premierul Năstase a fost primit în cele din urmă, de Vladimir Putin", in *Cronica Română*, 29 iulie 2004, http://www.cronicaromana.ro/premierul-nastase-a-fost-primit-in-cele-din-urma-de-vladimir-putin.html?sirc=relatiile,%20romano-ruse.

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

7). angajamentul de asigurare a drepturilor persoanelor aparţinând minorităţii române din Federaţia Rusă şi al celor aparţinând minorităţii ruse din România.

8).colaborarea pentru amenajarea şi întreţinerea monumentelor şi a locurilor de înhumare militare.

9). strângerea cooperării în cadrul organizaţiilor internaţionale, inclusiv în privinţa îndeplinirii angajamentelor asumate în aceste organizaţii.

10). extinderea contactelor dintre organizaţiile neguvernamentale şi cetăţeni, precum şi stimularea contactelor la nivel local.

11). încheierea de acorduri în domenii specifice.

Tratatul era însoţit şi de o Declaraţie Comună a Miniştrilor de Externe, document politic ce conţinea prevederi referitoare la aspectele relevante pentru relaţia bilaterală româno-rusă, cu origini în trecutul istoric: condamnarea Pactului Ribbentrop-Molotov precum şi a participării României la cel de-al doilea Război Mondial de partea Germaniei hitleriste şi crearea mecansimului pentru soluţionarea problemei Tezaurului României" [7].

Perceput drept un precedent în raporturile româno-ruse prin însăşi voinţa deliberată a ambelor părţi de a legifera un document de drept internaţional considerat a fi "un ansamblu unitar, cu semnificaţie politică şi juridică deosebită"[8], şi îndeosebi "prin atenţie sporită atribuită dimensiunii economice, esenţială pentru dezvoltarea la un nivel cât mai ridicat a schimburilor comerciale şi a echilibrării balanţei de plăţi într-o manieră mutual avantajoasă"[9] tratatul nu a reuşit decât parţial să îşi finalizeze obiectivele anticipate. În plus, documentul s-a individualizat mai degrabă prin gestica simbolică, eminamente retorică şi privată de conţinut, decât prin concretitudinea demersurilor întreprinse, contenciosul istoric intrinsec ecuaţiei bilaterale, fiind expediat în subsidiar, în baza unei declaraţii lipsită de valoare juridică. Demonetizarea în maniera cea mai elocventă a portofoliului istorico-litigios, a relevat într-o manieră dihotomică, acceptarea tacită a României în ceea ce priveşte marginalizarea problemelor cu adevărat stringente în raport cu Federaţia Rusă, şi obstinaţia Rusiei în tradiţia sa imperială şi în principiul de fier conform căruia nici un fel de concesie nu e acceptabilă pentru Rusia, dar toate concesiile sunt obligatorii pentru partenerii săi. „Escamontarea problemelor litigioase (problema tezaurului) şi a adevărurilor istorice (stabilirea responsabilităţilor în rapturile teritoriale din 1940, şi participarea, în consecinţă, a României la Războiul din Est în anii 1941-1944) şi nicidecum recunoaşterea, clarificarea şi rezolvarea acestora, a împiedicat normalizarea relaţiilor bilaterale româno-ruse"[10].

Funciarmente, absenţa unei strategii coerente şi clare aferente dosarului litigios, s-a resimţit acut, generând în consecinţă, un climat nefavorabil în planul raporturilor bilaterale, climat în care lipsa pragmatismului, a lucidităţii, şi a respectării interesului naţional, şi-au pus amprenta asupra parcursului ulterior al relaţiilor. În consecinţă, perioada imediat următoare(

[7] *Expunere de motive la legea pentru ratificarea Tratatului privind relaţiile prieteneşti şi de cooperare între România şi Federaţia Rusă,* semnat la Moscova la 4 iulie 2003. Pentru mai multe detalii se poate accesa: http://www.cdep.ro/proiecte/2003/600/90/1/eml_pl691_03.pdf.

[8] *Curierul Naţional,* 6 iulie 2003.

[9] *Dimineaţa*, 5 iulie 2003.

[10] Armand Goşu, „Politica Răsăriteană a României: 1990-2005", in *Contrafort* , nr. 1 (135), ianuarie 2006, http://www.contrafort.md/old/2006/135/958.html.

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

2005-2007), s-a distins la nivelul ecuației bilaterale româno-ruse, printr-o atmosferă de profundă răceală, tentativele sporadice de deblocare a procesului bilateral, fiind anulate de semnale eronate la nivel politic, sau abandonate pe parcurs, ca urmare a dezinteresului manifestat pentru finalizarea acţiunilor preconizate. De altminteri, o atare situaţie avea să se menţină cu stăruință şi după 2007 atunci când era cât se poate de clar că perspectivele de viitor aferente repertoriului bilateral nu urmau să anticipeze elemente deloc îmbucurătoare, ci din contra urmau să previzioneze un parcurs bilateral completamente viciat, gripat dar şi virusat.

Prin urmare şi în atari condiţii, diagnosticarea episodului imediat româno-rus, drept unul sincopat şi discontinuu, reclamă la o schimbare radicală de optică, la o resetare a raporturilor, la stabilirea unor obiective precise şi realiste de natură să înlăture deficitul grav existent în plan bilateral. În definitiv, o relaţie pragmatică între România şi Federaţia Rusă este necesară. Totuşi, cristalizarea unui asemenea obiectiv se poate materializa numai printr-o nevoie de depăşire a temerilor, anxietăţilor, preconcepţiilor şi prejudecăţilor exercitate la adresa Rusiei. Prejudecăţile sunt legate, în mare parte, de neîncrederea în Rusia, asociată, în continuare prin prisma spectrului consolidat în trecut, un trecut care a imprimat în mentalul colectiv românesc răni profunde şi adânci. Nu împrejurările controversate, conflictele sau confruntările au creat acest context, ci alianţele dezamăgitoare, momentele când slăbiciunile şi vulnerabilităţile au fost exploatate neloial. Ideea existenţei unui pericol iminent emanând din partea Rusiei, această rusofobie inerţială a unei părți a populaţiei, constituie principalul impediment în articularea şi gestionarea unei relaţii bilaterale pragmatice, raţionale, lucide şi deschise.

Într-o asemenea optică, relațiile cu Rusia impun o abordare în mod responsabil, pe teza unei concepții moderne, proiectată în viitor, debarasată de orice accente populiste, idei preconcepute, menită să asigure promovarea, în egală măsură, a intereselor celor două popoare și țări. Normalizarea relaţiilor bilaterale româno-ruse se poate concretiza numai print-o abordare psihologică, culturologică şi prin intermediul unei specificităţi politice ambivalente. În acest sens, o posibilă soluţie ar consta în reconstrucția unor legături şi pârghii politice, economice şi culturale în spaţiul public, cât și în inițiativa lansării unui dialog de substanță şi a promovării unei cooperări cât mai specializate în diverse domenii de interes comun.

Bibliografie:

I.Literatură de specialitate:

Filip, Corneliu, *Tratatul de la Varşovia. Organizaţie politico-militară sub egida Moscovei*, Cetatea de Scaun, Tîrgovişte, 2006;

Idem, *Tratatul de la Varşovia în relaţiile internaţionale ale epocii sale 1955-1991*, Cetatea de Scaun, Tîrgovişte, 2007;

Moțoc, Iulia, Cioculescu, Șerban Filip, *Manual de Analiză a Politicii Externe*, Ed. Polirom, Iași, 2010, p.66.

II. Memorialistică:

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)

Graciov, Andrei, *Naufragiul lui Gorbaciov: adevărata istorie a destrămării URSS*, Nemira, Bucureşti, 1995.

III. Periodice:
,,Curierul Național'' ;
,,Dimineața''.

IV.Studii şi articole:

Badea, Iulian, ,,Premierul Năstase a fost primit în cele din urmă, de Vladimir Putin", in *Cronica Română*, 29 iulie 2004, http://www.cronicaromana.ro/premierul-nastase-a-fost-primit-in-cele-din-urma-de-vladimir-putin.html?sirc=relatiile,%20romano-ruse;

Goşu, Armand, ,,Politica Răsăriteană a României: 1990-2005", in *Contrafort* , nr. 1 (135), ianuarie 2006, http://www.contrafort.md/old/2006/135/958.html;

Hlihor, Constantin, "România şi vecinătatea sa după încheierea Războiului Rece" in *Analele Universităţii Creştine Dimitrie Cantemir*, Seria Istorie-Serie Nouă, an1, nr.1, 2010, http://istorie.ucdc.ro/7.%20Revista%20PDF%20files/Analele%20UCDC%20Istorie%201%202010%20Pdf%20autori/20%20Hlihor.pdf;

Matache, Cristian, ,,E timpul să trecem la fapte", in *Cronica Română*, 5 iulie 2003, http://www.cronicaromana.ro/e-timpul-sa-trecem-la-fapte.html?sirc=relatiile,%20romano-ruse;

Vătăman, Petruţa, "Romanian positions in the Warsaw Pact since 1968 up to the abolition of the Organization", in *Journal of European Studies and International Relations*, vol. II, nr.2, 2011, p.78,http://rseri.srpsec.ro/wp-content/uploads/2012/03/10-art6-Ph.Dc_.Petru%C5%A3aV%C4%83t%C4%83man-ROMANIAN.pdf.

V.Documente publicate:
Expunere de motive la legea pentru ratificarea Tratatului privind relaţiile prieteneşti şi de cooperare între România şi Federaţia Rusă, semnat la Moscova la 4 iulie 2003, http://www.cdep.ro/proiecte/2003/600/90/1/eml_pl691_03.pdf.

Finanţarea pentru publicarea acestei lucrări s-a realizat de către Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane prin proiectul „***Sistem integrat de îmbunătăţire a calităţii cercetării doctorale şi postdoctorale din România şi de promovare a rolului ştiinţei în societate***": POSDRU/159/1.5/S/133652.

BDD-A22223 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.25 (2026-09-15 08:21:11 UTC)